

OED
PB 8148 Dep
0033 Oslo
Att: Heidi Lundberg

Oslo 21.02.11

Høringsvar fra Norsk Fjernvarme om Utvalgsrapport III

Vi takker for anledningen til å avgi høringsuttalelse om rapporten til Utvalg III, og innleder med en oppsummering av våre kommentarer:

- Forsyningsikkerheten i BKK-området er ikke tilfredsstillende i vanskelige driftssituasjoner. Den bør minst ligge på det nivå som er europeisk minstestandard.
- Energifleksibilitet er undervurdert som tiltak både på produksjons- og forbrukssiden.
- Fjernvarme og lokalbioenergi kan gi økt effektkapasitet i elnettet på nye 160 MW og gi nye 300 GWh i varmeproduksjon.
- Fornybar varmeproduksjon avhjelper elnettet i kritiske perioder, demper store prisutslag gir bedre luftkvalitet i Bergen.

Bakgrunn

Utvalg IIIs mandat var å vurdere kraftsituasjonen i BKK –området til 2020, samt mulige tiltak for å bedre forsyningsikkerheten i påvente av en sjøkabel. Virkningene for forsyningsikkerheten skal særlig vurderes i forhold til risikoen for vanskelige driftssituasjoner (effektbalansen) og i forhold til sårbarhet for variasjoner i produksjonsevnen som følge av tilsigssvikt (energibalansen).

Vurdering av kraftsituasjonen

Utvalg III vurderer forsyningsikkerheten til å være tilfredsstillende under ideelle forhold, til tross for at den er vurdert til å ligge langt under europeisk minstestandard for forsyningsikkerhet. Statnett uttaler at marginene som legges til grunn for nettkapasiteten ikke er tilfredsstillende fordi de ikke er dimensjonert for ekstreme situasjoner som tørrår og ekstrem kulde.

Utvalget legger til grunn at det er usikkerhet knyttet til utviklingen i nivå og sammensetning av elektrisitetsforbruket i området i årene fremover, og at konsekvenser av temperaturavhengige sesongvariasjoner over år bør kartlegges. Dersom kraftforbruket vokser raskere enn forventet eller EVM (energiverk Mongstad) ikke er i drift fra 2015, kan tørre og kalde vintre gi utfordrende energisituasjoner, med normal magasinopfylling. Det samme gjelder dersom linjen Modalen-Mongstad-Kollsnes blir forsinket. En situasjon med lav magasinopfylling på høsten krever bruk av N-1/2 drift og forsyningsikkerheten vil være utilfredsstillende. Utvalget vurderer at tilkobling til Troll A plattformen er nødvendig.

Norsk Fjernvarme mener at Utvalget har lagt for stor vekt på ideelle forhold i sine vurderinger. Usikkerhetene er mange og betydelige, og gir samlet et svært kritisk bilde av forsynings sikkerheten i området, både for effekt- og energibalansen. Forbruksveksten som bla bygger på forutsetninger om befolkningsveksten er underestimert. Andre aktuelle utredninger legger til grunn en høyere befolkningsøkning, på 150 000 til 2030. Konesjonsprosesser og utbygging av kabler og linjer tar lengre tid enn estimert, og sannsynligheten for forsinket Modalen-Monstad kabel er stor.

Vurdering av tiltak

Utvalg 3 konkluderer med forsert utbygging av fjernvarme i Bergensregionen kan ha en avdempende effekt, og bør derfor gjennomføres, med en foreslått støtte til 150 mill kr.

Norsk Fjernvarme, Norsk Bioenergiforening og Avfall Norge har foreslått tilsvarende, samt flere andre tiltak i "varmeenergipakken", presentert for Stortinget og OED høsten 2010.

Rapporten undervurderer bidrag fra varmforsyningen til energibalansen fordi den kun har vurdert fjernvarme. Andel fjernvarme som avlaster elnettet vurdert lavt ut fra tilfeldige hensyn. Hoveddelen av økt energiforbruk er vurdert til forsyning med elektrisitet (inkludert varmepumper).

Summen av slike feilvurderinger gjør at varmeproduksjon i oppvarmingsmarkedet ikke verdsettes. Ny varmforsyning skal etter de nye byggforskriftene og Regjeringens målsettinger i Soria Moria være basert på andre energikilder enn fossil energi og elektrisitet.

Økning i fjernvarmforsyningen i området er basert på BKKs planer og vil bli gjennomført. Men kombinasjonen av biobasert fjernvarme, lokale biokjeler til næringsbygg og pelletsovner til husholdninger gir en reell effektøkning som avlaster elnettet.

Fjernvarme og lokal bioenergi kan erstatte både el-forbruk og oljeforbruk. I Bergensområdet vil bioenergi på kort sikt gi en økt ledig effektkapasitet i elnettet på 117 MW og et redusert el-behov på 150 GWh, og innen 2020: ca 160 MW og 300 GWh.

På lang sikt 2011 -2020:

	Ny effekt	Erstatter el
Fjernvarme:	60 MW	30 MW
Lokal bioenergi:	72 MW	36 MW
Pelletskamin:	120 MW	90 MW

Forutsetninger for bidraget fra fornybar varme er et tett samarbeid med kommunen, slik at utbyggingen ikke stanser opp som følge av andre offentlige prosesser, men at partene finner løsninger under veis. Det forutsettes også at investeringstilskudd kommer i 2011. Differansen mellom total effekt og andel effekt som avlaster elnettet går til konvertering av fossilt brensel.

Forsyningssikkerhet og energifleksibilitet er også viktig for at prismekanismene skal fungere – forbrukere velger den energikilden som er priset lavest – dette demper etterspørselen og senker prisen på annen forsyning. Derfor bør utbygging av fjernvarme i Bergensregionen suppleres med varmeenergipakkens tiltak, som blant annet inneholder tiltak for bygg og husholdninger til 50 mill kr. Her inngår blant annet konvertering fra el til energifleksibel oppvarming i bygg.

Også med utbygging av nye linjer i området, vil fjernvarme og bioenergi ha solide samfunnsøkonomiske gevinster;

- lokal luftforurensing
- verdiskapning/arbeidsplasser i landbruk og energisektor
- økt kompetanse på bioenergi
- verdiskapning i lokalt næringsliv pga reduserte energikostnader

Norsk Fjernvarme mener at tilskudd til tiltak som bedrer forsyningssikkerheten i området slik at den kommer opp på europeisk standard, ikke vil komme i konflikt med konkurranseregelverket.

Vi utdyper gjerne våre synspunkter hvis det er behov for det.

Mvh
Norsk Fjernvarme

Heidi Juhler
Daglig leder